

สรุปผลการศึกษา ปัญหาการผลิตและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็น พบว่า กระบวนการผลิตไก่สดแช่เย็นแบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ การผลิตลูกไก่ การผลิตไก่กระทง และการชำแหละไก่เป็นชิ้นส่วนต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาด การคิดต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นอาจแยกได้เป็น 3 ช่วงเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากสภาพของการประกอบธุรกิจไก่สดแช่เย็นในประเทศไทย ซึ่งบริษัทแต่ละแห่งจะประกอบธุรกิจเพียงช่วงเดียว ไม่มีบริษัทใดที่ทำการผลิตทั้งสามช่วง และการโอนสินค้าจากบริษัทหนึ่งไปสู่อีกบริษัทหนึ่งในเครือก็ถือเป็นการซื้อขายระหว่างกัน ดังนั้นต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นจึงประกอบด้วยต้นทุนการผลิตทั้งสามช่วง ซึ่งได้รวมกำไรหรือขาดทุนจากการขายลูกไก่และการขายไก่กระทงไว้ด้วย

การคิดต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นในช่วงการผลิตลูกไก่ จะคิดต้นทุนแยกเป็น 2 ส่วนคือ ต้นทุนการผลิตไก่พันธุ์ซึ่งสามารถให้ผลผลิตได้ ต้นทุนส่วนนี้เป็นการสะสมต้นทุนต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ค่าตัวลูกไก่ที่ซื้อเข้ามาเลี้ยง ค่าอาหาร ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูตลอดจนค่าเสื่อมราคา ค่าเบี้ยประกัน ตั้งแต่มาลูกไก่พันธุ์มาเลี้ยงจนถึงช่วงที่ให้ผลผลิตได้ ต้นทุนส่วนนี้เป็นทรัพย์สินของบริษัท ซึ่งจะถูกตัดจำหน่ายตามประโยชน์ที่ได้รับจากไก่พันธุ์ผู้หนึ่งเป็นค่าพันธุ์ไก่ ซึ่งจะเป็นต้นทุนในการผลิตลูกไก่ ส่วนต้นทุนในช่วงการผลิตลูกไก่ส่วนที่สองคือต้นทุนในการผลิตไขหักและการพักไข่ ซึ่งประกอบด้วย ค่าพันธุ์ไก่ ค่าอาหาร ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูไก่พันธุ์ ค่าใช้จ่ายในการพักไข่ ค่าเสื่อมราคา ค่าเบี้ยประกัน และค่าใช้จ่ายในการผลิตซึ่งถือเป็นต้นทุนการผลิตประจำงวด ได้แก่ ค่าแรงและค่าใช้จ่ายของฝ่ายสำนักงานและฝ่ายเกี่ยวกับความปลอดภัย และค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ต้นทุนในส่วนที่สองนี้ถือเป็นต้นทุนการผลิตลูกไก่ของบริษัท

การคิดต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นในช่วงการผลิตไก่กระหวง มีลักษณะเป็นการสะสมต้นทุนการผลิต ซึ่งประกอบด้วย ค่าตัวลูกไก่ ค่าอาหาร ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดู ค่าเสื่อมราคา ค่าเบี้ยประกัน และค่าใช้จ่ายสำนักงานที่ฟาร์มตั้งแต่นำลูกไก่เข้ามาเลี้ยง จนกระทั่งไก่กระหวงมีน้ำหนักได้ 1.8 กิโลกรัมต่อตัว ซึ่งใช้ระยะเวลาประมาณ 50-52 วันขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เลี้ยง

ส่วนการคิดต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นในช่วงการชำแหละ ในขั้นแรกจะคิดต้นทุนร่วมที่เกิดขึ้น ซึ่งมีลักษณะเป็นการรวมต้นทุนการผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นที่โรงงาน อันประกอบด้วย ค่าไก่เป็น ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายในการชำแหละ ค่าใช้จ่ายในการหีบห่อ ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา ค่าเสื่อมราคา ค่าเบี้ยประกัน และค่าใช้จ่ายสำนักงานที่โรงงาน เมื่อทราบต้นทุนร่วมแล้ว วิธีการคิดต้นทุนผลิตภัณฑ์ร่วมที่เหมาะสมสำหรับลักษณะการดำเนินงานของบริษัทผู้ผลิตไก่สดแช่เย็นในปัจจุบันมีอยู่ 2 วิธี วิธีแรกเป็นการปันส่วนต้นทุนร่วมให้กับผลิตภัณฑ์ร่วมแต่ละชนิดโดยการใช้ราคาตลาดเป็นเกณฑ์ในการปันส่วน การคิดต้นทุนผลิตภัณฑ์ร่วมโดยใช้ราคาตลาดปันส่วนต้นทุนร่วมนี้จะเหมาะสมสำหรับกิจการที่ขายผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดของตนใกล้เคียงกับราคาตลาด สำหรับวิธีการคิดต้นทุนผลิตภัณฑ์ร่วมวิธีที่สองคือ การคิดต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นทั้งหมดเป็นต้นทุนของผลิตภัณฑ์ร่วมทั้งหมดที่ได้จากการผลิต ไม่มีการปันส่วนต้นทุนให้กับผลิตภัณฑ์ร่วมแต่ละชนิด วิธีการนี้ใช้สำหรับกิจการที่ราคาขายของบริษัทมีความแปรปรวนจากราคาตลาดมาก และเมื่อไม่มีการปันส่วนต้นทุนให้กับผลิตภัณฑ์ร่วม ทำให้ไม่ทราบถึงต้นทุนสินค้าคงคลังของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด จึงต้องใช้วิธีการที่ราคาสินค้าคงคลัง ซึ่งวิธีการที่ราคาสินค้าคงคลังที่เหมาะสมคือการใช้มูลค่าที่คาดว่าจะขายได้สุทธิ หักออกด้วยกำไรเบื้องต้นโดยปกติ

จากการศึกษาได้พบว่า ต้นทุนการผลิตลูกไก่ 1 ตัว ประมาณ 4.50-4.75 บาท โดยต้นทุนการผลิตที่มีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมดมากที่สุดคือ ค่าอาหาร ซึ่งมีสัดส่วนของต้นทุนอยู่ในช่วง 37-39 % ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด และต้นทุนค่าพันธุ์ไก่เป็นต้นทุนที่มีความสำคัญรองลงมา มีสัดส่วนของต้นทุนอยู่ในช่วง 25-27 % ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด ส่วนต้นทุนการผลิตไก่กระหวง 1 ตัวประมาณ 30.50-31.50 บาท มีต้นทุนค่าอาหารเป็นต้นทุนที่มีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมดมากที่สุดคือ 62-69 % ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด และเมื่อเปรียบเทียบต้นทุนค่าอาหารและค่าลูกไก่ของบริษัทตัวอย่าง กับฟาร์มประกันราคา และ

ฟาร์มอิสระก็พบว่า ต้นทุนของบริษัทตัวอย่างต่ำกว่า ซึ่งทำให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาราคาส่งออกไก่สดแช่เย็น คือ บริษัทควรมีการขยายการผลิตไก่กระถงของตนเพราะจะทำให้ต้นทุนไก่เป็นที่นำเข้าชำแหละของบริษัทต่ำลง สำหรับต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็น 1 กิโลกรัมของผลผลิต มีต้นทุนประมาณ 22.00–22.75 บาท มีต้นทุนค่าไก่เป็นต้นทุนที่มีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมดมากที่สุด คือมีสัดส่วนของต้นทุนประมาณ 84–86% ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด

เมื่อทราบถึงต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นในช่วงต่าง ๆ ว่ามีต้นทุนค่าอาหาร ค่าพันธุ์ไก่ และค่าไก่เป็น เป็นต้นทุนการผลิตที่มีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมดมากที่สุด ดังนั้นการพิจารณาหาทางแก้ปัญหาราคาส่งออกไก่สดแช่เย็นควรพิจารณาถึงต้นทุนเหล่านี้

ปัญหาการผลิตและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

จากการศึกษาต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็น ได้พบปัญหาที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมการผลิตไก่สดแช่เย็น และมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต 3 ประการ ซึ่งมีรายละเอียดของปัญหาและข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้คือ

1. ปัญหาการผลิตที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
  2. ปัญหาอาหารสัตว์มีราคาสูง
  3. ปัญหาการผลิตพันธุ์สัตว์
1. ปัญหาการผลิตที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ปัญหานี้เป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตไก่สดแช่เย็น เพราะผลกระทบทางด้านต้นทุนการผลิตทำให้ต้นทุนการผลิตสูงในขณะที่ราคาขายถูกกำหนดด้วยอุปสงค์ อุปทานของสินค้าในตลาดต่างประเทศ ปัญหานี้เกิดขึ้นใน 2 ลักษณะคือ

1.1 ปัญหาการขาดแคลนลูกไก่และไก่กระถงในฤดูร้อน อันทำให้ต้นทุนการผลิตลูกไก่ ไก่กระถง และไก่สดแช่เย็น สูงเกินกว่าปกติ และในบางครั้งทำให้คุณภาพของไก่สดแช่เย็นด้อยลง

1.2 บัญหาลูกไก่ ไก่กระหง และไก่สดแช่เย็นล้นตลาด อันมีผลให้ต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นสูงขึ้น และเกิดผลขาดทุนต่อธุรกิจการผลิตลูกไก่ และไก่กระหง

1.1 ปัญหาการขาดแคลนลูกไก่และไก่กระหงในฤดูร้อน สาเหตุที่ทำให้เกิดการขาดแคลนลูกไก่และไก่กระหงในฤดูร้อนนี้ก็คือ

- ภูมิอากาศ อากาศร้อนจะทำให้ไก่เกิดความเครียดและกินอาหารได้น้อย ซึ่งในไก่พันธุ์ เมื่อไก่เกิดความเครียดหรือกินอาหารได้น้อยร่างกายอ่อนแอ จะทำให้ไก่ไข่อุด หรือหยุดไข่ หรืออาจไข่ได้ไม่ถึงขีดสูงสุด หรือไข่ที่ได้ออกเล็ก เปลือกบาง แดงง่าย อีกทั้งอากาศที่ร้อนจะมีผลให้ไก่พันธุ์เป็นหมันไปชั่วคราว จึงทำให้ปริมาณของลูกไก่ที่จะฟักได้มีน้อยลง ต้นทุนต่อตัวของลูกไก่จึงสูงขึ้น สำหรับในไก่กระหงอากาศร้อนจะทำให้ไก่กินอาหารน้อย จนทำให้ต้องใช้เวลานานมากขึ้น ผู้เลี้ยงไก่ส่วนใหญ่จะแก้ปัญหานี้โดยการใช้อาหารสัตว์ที่มีความเข้มข้นของสารอาหารมากขึ้นเพื่อชดเชยปริมาณอาหารที่ไก่กินน้อยลง แต่อาหารสัตว์ที่มีความเข้มข้นสูงนี้จะมีราคาสูงด้วย ทำให้ต้นทุนการผลิตไก่กระหงสูงขึ้น อีกทั้งการใช้อาหารสัตว์ที่มีความเข้มข้นสูงนี้ ถ้ามีปริมาณโปรตีนในอาหารในระดับที่ไม่เพียงพอ จะทำให้ไก่เกิดอาการที่เรียกว่า OBS (Oily Bird Syndrome) ขึ้น ซึ่งจะทำให้คุณภาพของซากไก่มีไขมันเยิ้มมากจนเกินไป ทำให้ผลผลิตที่ได้จากการชำแหละต่ำลง ต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งคุณภาพของเนื้อไก่ที่ได้จากการชำแหละก็ลดลง นอกจากนี้การใช้อาหารที่มีความเข้มข้นสูงแต่ระดับโปรตีนมีไม่เพียงพอจะทำให้เกิดอาการตายที่เรียกว่า SDS (Sudden Death Syndrome) ขึ้น คือไก่จะตายโดยไม่ทราบสาเหตุ

- เชื้อโรค ในฤดูร้อนจะมีปริมาณและชนิดของเชื้อโรคมมากกว่าฤดูอื่น ๆ ทำให้ไก่เป็นโรคได้ง่าย ผู้ผลิตต้องใส่ใจและวัคซีน ตลอดจนวิตามินต่าง ๆ มากกว่าปกติ ทำให้ต้นทุนการผลิตลูกไก่ และต้นทุนการผลิตไก่กระหงเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งความชื้นของอากาศซึ่งเอื้ออำนวยให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี จะทำให้อาหารสัตว์ และวัตถุดิบที่ใช้ผลิตอาหารสัตว์เกิดเชื้อราได้ง่าย และสารพิษที่สร้างโดยเชื้อราเหล่านี้ซึ่งเรียกว่า "อะฟลาทอกซิน" (Aflatoxin) จะมีผลต่อการเติบโตของไก่ ผลเสียที่พบเด่นชัดคือ ทำให้อัตรการเจริญเติบโตลดลง ซึ่งเป็นเหตุให้ต้นทุนค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากต้องใช้เวลาในการเลี้ยงมากขึ้น

- การขนส่ง ไม้ที่เพิ่งตัดออกจากไร่ ภายหลังจากทำวัคซีนมาเร็กซ์ (Marek's) แล้วจะถูกส่งออกไปจำหน่ายโดยบรรจุลงในกล่อง ไม้ที่เหล่านี้อายุเพียง 1 วัน ดังนั้นความแข็งแรงและความทนทานต่อสภาพอากาศยังมีน้อย เมื่อกระทบกับสภาพอากาศที่ร้อนและอบอ้าวของฤดูร้อนในขณะที่ขนส่งหรือรอการขนส่ง จะทำให้ไม้เกิดความชื้นและคายไค้ง่าย และแม้แต่ไม้ที่กระทบอากาศร้อนมากก็อาจจะทำให้ไม้ตายระหว่างการขนส่งได้มากเช่นกัน

สาเหตุทั้ง 3 ประการนี้ จะทำให้ต้นทุนค่าอาหาร ค่ายาและวัคซีน ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเพิ่มสูงขึ้น ทั้งในการผลิตไม้และไม้กระทบ และการที่ต้นทุนการผลิตไม้และไม้กระทบเพิ่มสูงขึ้นก็จะมีผลต่อต้นทุนการผลิตไม้กระทบและต้นทุนการผลิตไม้สด แะเย็บด้วยเช่นกันคือ ทำให้ต้นทุนการผลิตในแต่ละช่วงการผลิตเพิ่มสูงขึ้น และถึงแม้ว่าราคาไม้เป็นหรือไม้กระทบที่โรงงานชำแหละยอมรับซื้อ จะถูกกำหนดโดยราคาขายในตลาดต่างประเทศก็ตาม แต่ในช่วงฤดูร้อนซึ่งปริมาณไม้กระทบและไม้ที่มีน้อย ผู้ผลิตจำเป็นต้องใช้ไม้กระทบในการชำแหละจึงต้องยอมซื้อในราคาที่สูงกว่าปกติ ทำให้ต้นทุนค่าไม้เป็นของโรงงานชำแหละเพิ่มสูงขึ้นกว่าปกติ ซึ่งเมื่อราคาขายไม้กระทบเพิ่มสูงขึ้น ผลที่ตามมาคือ ราคาไม้ก็เพิ่มขึ้นด้วย ต้นทุนการผลิตไม้กระทบก็จะเพิ่มขึ้นอีกเช่นกัน ดังนั้นปัญหาการขาดแคลนไม้และไม้กระทบในฤดูร้อนจึงเป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการผลิตทั้งสามช่วงอันทำให้ต้นทุนการผลิตในทุกช่วงการผลิต ทั้งการผลิตไม้ การผลิตไม้กระทบ และการผลิตไม้สดแะเย็บเพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ คงจะแก้ไขที่ต้นเหตุของปัญหาไม่ได้ เพราะภาวะอากาศร้อนเป็นเรื่องของธรรมชาติที่ควบคุมไม่ได้ สิ่งที่จะทำได้ก็เพียงบรรเทาปัญหาเหล่านี้ให้น้อยลง โดยพยายามเข้มงวดในด้านการจัดการไม้พันธุ์ และไม้กระทบ การปรับปรุงแก้ไขปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของไม้ให้เหมาะสมกับสภาพอากาศ ทั้งด้านการสุขาภิบาล การจัดการเลี้ยงที่ดี การให้อาหารที่มีคุณภาพ

นอกจากการปรับปรุงปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของไก่ให้เหมาะสมกับสภาพอากาศแล้ว ควรมีการเสริมวิตามินซีให้กับไก่ทั้งไก่พันธุ์และไก่กระหง เพราะจากการศึกษาของผู้เชี่ยวชาญว่า การเสริมวิตามินซีจะทำให้สัตว์มีการเจริญเติบโตที่ดีที่สุด และมีสุขภาพดีที่สัตว์ที่อยู่ในภาวะปกติและภาวะเครียด โดยเฉพาะภาวะเครียดจากอากาศ การใช้วิตามินซีนี้จะช่วยได้มากทีเดียว นอกจากวิตามินซีจะช่วยในด้านความเจริญเติบโตแล้ว การเสริมวิตามินซียังช่วยในด้านการผลิตไข่ สร้างความแข็งแรงของเชื้อและสร้างความต้านทานโรคอีกด้วย การเสริมวิตามินซีจะช่วยให้การผลิตไข่ของแม่ไก่พันธุ์มีเพิ่มขึ้น และยังมีผลต่อความหนาและความแข็งแรงของเปลือกไข่ด้วย ในไก่พ่อพันธุ์ช่วยให้การผลิตเชื้อมีมากขึ้น และเชื้อมีความแข็งแรงขึ้นอันจะทำให้ไข่ฟักมีเชื้อมากขึ้น ส่วนในด้านความต้านทานโรคนั้น จากการวิจัยพบว่า เมื่อเสริมวิตามินซี 0.5-1.0 กรัม ต่อ กิโลกรัมอาหารแล้ว ก็พบว่าไก่จะมีความต้านทานโรคมายิ่งขึ้น และจะทำให้ไก่มีอัตราการออกมากขึ้น เนื่องจากวิตามินซีจะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกายด้วยการช่วยให้ขบวนการทำลายเชื้อโรคของเม็ดเลือดขาวมีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีส่วนช่วยให้ร่างกายสามารถสร้างภูมิคุ้มกันต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้นด้วย เช่น การสร้างอินเตอเฟอรอน (Interferon) เพื่อป้องกันเชื้อไวรัสเป็นต้น เพราะฉะนั้นวิตามินซีจึงสามารถต้านทานการรุกรานของเชื้อโรคไว้ได้

แนวทางแก้ไขอีกประการหนึ่งคือ การขยายการผลิตไก่กระหงของบริษัทเอง เพราะจากการศึกษาถึงต้นทุนการผลิตไก่กระหงของบริษัทในบทที่ 4 ซึ่งได้เปรียบเทียบให้เห็นถึงต้นทุนค่าอาหารและต้นทุนต่อลูกไก่ ซึ่งเป็นต้นทุนที่มีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตไก่กระหงอย่างมากแล้ว พบว่าต้นทุนการผลิตไก่กระหงของบริษัทตัวอย่างซึ่งเป็นบริษัทที่มีธุรกิจครบวงจรต่ำกว่าต้นทุนค่าอาหารและค่าลูกไก่ของการเลี้ยงแบบประกันราคาและของฟาร์มอิสระ ดังนั้นหากบริษัทขยายการผลิตไก่กระหงของบริษัทตนให้มากขึ้น ก็จะทำให้ต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นลดต่ำลงได้

1.2 ปัญหาภาวะไก่กระหงล้มตลาค

ธุรกิจการผลิตไก่สดแช่เย็นเพื่อการส่งออก เป็นธุรกิจที่จำเป็นต้องใช้นโยบายการผลิตแบบครบวงจรคือ ต้องมีการผลิตไก่กระหง ผลิตลูกไก่ ตลอดจนผลิตอาหารสัตว์เอง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบในแต่ละขั้นตอนการผลิตได้ เช่น ควบคุม

คุณภาพของลูกไก่ และไก่กระทง เพื่อให้ได้เนื้อไก่ที่มีคุณภาพดีได้มาตรฐานตามที่ผู้ผลิต และผู้นำเข้าต้องการ และเพื่อควบคุมต้นทุน และปริมาณการผลิตให้สอดคล้องกับการส่งออก

จากลักษณะการค้าเงินธุรกิจครบวงจรของอุตสาหกรรมนี้ ซึ่งมีบริษัทผู้ผลิตอาหารสัตว์เป็นแกนกลาง และจากลักษณะของการผลิตอาหารสัตว์ ซึ่งต้นทุนเฉลี่ยจะลดลงถ้าผลิตในขนาดใหญ่ ดังนั้นเพื่อความมั่นใจว่าจะขายอาหารสัตว์ได้ ผู้ผลิตอาหารสัตว์จึงส่งเสริมให้มีการเลี้ยงสัตว์ มีการจัดหาพันธุ์สัตว์ อุปกรณ์ และการบริการด้านเทคนิค และสัตวแพทย์เพื่อให้สามารถขายอาหารสัตว์ได้มากขึ้น และประกอบกับภาวะแข่งขันกันทางการค้าของกลุ่มบริษัทครบวงจรทั้งหลาย ทำให้บริษัทผู้ผลิตอาหารสัตว์ของแต่ละกลุ่มต่างพยายามแข่งขันกันทางการค้าเพื่อรักษาสัดส่วนทางการตลาด และเพื่อครอบครองตลาดในสัดส่วนที่มากขึ้นโดยมิได้คำนึงถึงผลกระทบอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นต่อเนื่องมา ทำให้เกิดภาวะการแข่งขันกันนำเข้าไปพันธุ์และแข่งขันกันผลิตลูกไก่ เพื่อหวังครองตลาดลูกไก่และเวชภัณฑ์ ซึ่งการที่ต่างคนต่างแข่งขันกันนำเข้าไปพันธุ์และผลิตลูกไก่โดยที่ไม่ทราบถึงกำลัง และปริมาณการผลิตของผู้อื่นทำให้เกิดผลที่ติดตามมาคือ ลูกไก่มีมากเกินความต้องการของตลาด จนมีการแย่งลูกค้า ตักราคาขายให้ต่ำลงเพื่อจูงใจให้เกษตรกรซื้อไปเลี้ยง เมื่อราคาลูกไก่ถูกลงเกษตรกรซื้อลูกไก่ไปเลี้ยงมาก ผลที่จะตามมาในอีกประมาณ 50 วันก็คือ จะมีไก่กระทงปริมาณมากจนเกินความต้องการของโรงงานชำแหละ แต่จากลักษณะของธุรกิจครบวงจรที่บริษัทผู้ชำแหละไก่ จะจัดหาวัตถุดิบคือไก่เป็นเพื่อนสู่วางงานของตนโดยใช้ไก่เป็นจากฟาร์มของตนเอง และจากฟาร์มลูกแล้ว ซึ่งโรงงานชำแหละมีการทำสัญญารับซื้อไก่เป็นการล่วงหน้า โดยผู้เลี้ยงไก่จะต้องซื้อลูกไก่และอาหารไก่จากบริษัท การที่โรงงานชำแหละมีการทำสัญญาล่วงหน้านั้น ทำให้เมื่อถึงกำหนดที่ไก่ได้น้ำหนักควรที่จะนำเข้าไปชำแหละได้ โรงงานจะต้องรับเอาไก่เป็นเหล่านั้นมาชำแหละ ทั้ง ๆ ที่ปริมาณความต้องการไก่สดแช่เย็นในช่วงนั้นมีน้อย ทำให้เกิดปัญหาไก่สดแช่เย็นล้นตลาด ต้องหันมาพึ่งตลาดในประเทศ และเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกคือ ปัญหาที่เก็บสินค้า เพราะจะต้องเก็บไก่สดแช่เย็นที่ยังระบายออกไม่หมด และโครงการรวมห้างเครื่องในจำนวนมากที่ยังไม่สามารถขายได้ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับห้องเย็นเพิ่มขึ้น ต้นทุนของไก่สดแช่เย็นก็ยิ่งสูงขึ้น ถ้าจะมองในแง่ของต้นทุนว่าการที่ไก่เป็นล้นตลาดจะทำให้ต้นทุนของไก่สดแช่เย็นลดต่ำลงนั้น เมื่อพิจารณาจะเห็นว่า สำหรับกลุ่มบริษัทครบวงจรซึ่งรับซื้อไก่จากฟาร์มของลูกแล้วในราคาประกัน ต้นทุนค่าไก่เป็นก็มีได้ลดลงจากปกติมากนัก

อาจจะมึลคลงบ้างก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เนื่องจากโรงงานชำแหละต้องมีการรับซื้อไก่บางส่วน จากฟาร์มของลูกแล้ว ซึ่งทำสัญญากับบริษัทอาหารสัตว์ โดยบริษัทอาหารสัตว์จะเป็นผู้จำหน่ายและ รับผิดชอบต่อกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นเอง โรงงานชำแหละจะรับซื้อไก่เป็นเหล่านี้ในราคาตลาด ซึ่งจะต่ำลงกว่าราคาประกัน ต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นจึงต่ำลงบ้างเล็กน้อย แต่บริษัทผู้ผลิต ไก่สดแช่เย็นก็ต้องมีต้นทุนในการเก็บรักษาสินค้าคงคลังเพิ่มขึ้นมาก จนทำให้ภาวะไก่กระหลง ล้นตลาด ไม่ใช่ภาวะที่ก่อให้เกิดผลดีต่ออุตสาหกรรมการผลิตไก่สดแช่เย็นเพื่อการส่งออก แต่กลับ สร้างปัญหาต่อผู้ผลิตอย่างมาก และทำให้ต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ราคา ขายอาจต่ำลงเนื่องจากผู้ผลิตต้องการเร่งระบายสินค้าก่อนที่สินค้าจะเสียหาย

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

จากปัญหาที่เสนอมานี้จะเห็นได้ว่า เมื่อมีภาวะไก่เนื้อล้นตลาดเกิดขึ้น ย่อมก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย ทั้งผู้ผลิตลูกไก่ ผู้ผลิตไก่กระหลง และโรงงาน ชำแหละ แล้วแต่ว่าผู้ใดจะสูญเสียมากกว่ากัน แนวทางในการแก้ปัญหาไก่กระหลงล้นตลาดจนทำ ให้โรงงานชำแหละต้องทำการผลิตเพิ่มทั้ง ๆ ที่ปริมาณความต้องการในตลาดต่างประเทศมี น้อยกว่านั้น ควรพิจารณาแก้ไขทั้งต้นเหตุและปลายเหตุคือ ควรมีมาตรการหรือแนวทางการ ป้องกันไม่ให้เกิดภาวะไก่กระหลงล้นตลาดขึ้นอีก และควรรหาแนวทางเตรียมไว้หากมีภาวะ ไก่กระหลงล้นตลาด

สำหรับแนวทางในการป้องกันปัญหาไก่กระหลงล้นตลาดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ เคยวางแนวทางในการป้องกันปัญหานี้โดยการจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดนโยบายการเลี้ยงไก่ เนื้อแห่งชาติ ขึ้นเพื่อเป็นผู้ควบคุมการนำเข้าไก่พันธุ์ซึ่งจะมีผลต่อเนื้อให้เป็นการควบคุมการ ผลิตไก่กระหลงด้วย แต่แนวทางแก้ไขโดยการควบคุมการนำเข้าไก่พันธุ์นี้ไม่มีการนำมาปฏิบัติ เพราะมีผลเสียที่อาจเกิดขึ้นคือ

---

* คณะกรรมการนี้จัดตั้งขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโครงการผลิตไก่เนื้อระดับชาติ
 กระจายละเอียดโครงการที่ภาคผนวก ท. หน้า 334

- ทำให้ปริมาณการผลิตไก่กระทรงขาความยืดหยุ่นในการปรับตัว ทั้งนี้ เพราะไก่เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงปริมาณการผลิต การควบคุมการนำเข้าและจำกัดปริมาณการนำเข้าทำให้ผู้ผลิตไม่สามารถผลิตได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- เมื่อมีการจำกัดปริมาณการนำเข้าไก่พันธุ์ อาจก่อให้เกิดการยักยอกการปลกระวางไก่พันธุ์ ทำให้ไก่พันธุ์มีคุณภาพต่ำลง
- การจำกัดปริมาณไก่พันธุ์ จะทำให้ไก่กระทรงภายในประเทศมีจำกัดและราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นสูงขึ้น ทั้ง ๆ ที่ปัจจุบันราคาส่งออกไก่สดแช่เย็นของประเทศไทยก็สูงกว่าคู่แข่งกันอยู่แล้ว
- ปัจจุบันยังไม่มีผู้ใดแยกได้ว่าลูกไก่ที่ให้เห็นเป็นลูกไก่พันธุ์ PS หรือลูกไก่พันธุ์ GPS ซึ่งจะทำให้เกิดการทุจริตนำเข้าลูกไก่พันธุ์ GPS แทนลูกไก่พันธุ์ PS และผลที่ตามมา ก็คือ ปริมาณลูกไก่ที่คิดว่าจะควบคุมและทราบไ้ นั้นจะไม่เป็นไปตามที่คาดหมายไว้
- การควบคุมปริมาณการนำเข้าไก่พันธุ์ทำให้ธุรกิจทั้ง 6 ประเภทในอุตสาหกรรมการผลิตไก่สดแช่เย็นแบบครบวงจรถูกควบคุมตามไปด้วย ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดการพัฒนา แต่เกิดการผูกขาดอันจะเป็นผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

ผลเสียที่อาจเกิดขึ้นหากใช้วิธีการควบคุมการนำเข้าไก่พันธุ์เป็นแนวทางในการป้องกันการเกิดปัญหาไก่ล้มตลาดนี้ แสดงให้เห็นว่าการควบคุมการนำเข้าไก่พันธุ์มิใช่แนวทางในการป้องกันการเกิดปัญหาไก่เนื้อล้มตลาดที่เหมาะสม ผู้เขียนมีความเห็นว่า ต้นเหตุสำคัญของการเกิดปัญหานี้คือ การคาดการณ์อนาคตที่ผิดพลาดของบริษัทผู้ผลิตเนื่องจากขาดข้อมูลในการวางแผนที่ถูกต้อง เพราะข้อมูลการนำเข้าไก่พันธุ์จะเป็นแนวความลับของบริษัทผู้ผลิตเนื่องจากสามารถชี้ให้เห็นถึงปริมาณการผลิตของบริษัท การไม่ทราบปริมาณไก่พันธุ์ที่มีอยู่ในอุตสาหกรรมทั้งหมดทำให้ไม่ทราบกำลังการผลิตลูกไก่ และปริมาณไก่กระทรงที่อาจเกิดขึ้น จึงเกิดปัญหานี้ขึ้น แนวทางในการป้องกันปัญหานี้ก็คือ ควรส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นต่อการวางแผนการผลิตทั้งหมด เช่น ปริมาณการนำเข้าไก่พันธุ์ โดยการจัดให้มีหน่วยงานอิสระขึ้นหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้จัดทำและเปิดเผยข้อมูลการผลิตที่เป็นต่อการวางแผนการผลิตทั้งอุตสาหกรรม ข้อมูล

ที่เปิดเผยนี้อาจเป็นข้อมูลโดยประมาณเพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตได้ดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สำหรับการเตรียมพร้อมเพื่อมิให้เกิดผลเสียหายมากหากเกิดปัญหานี้ขึ้นก็คือ การขยายตลาดสินค้าไก่สดแช่เย็นของไทยให้กว้างขวางขึ้น และพยายามหาช่องทางเปิดตลาดใหม่ ๆ เพื่อให้มีตลาดที่จะระบายสินค้าได้มากขึ้นหากมีภาวะไก่ล้นตลาดเกิดขึ้น โดยภาคเอกชน และภาครัฐบาลจะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังในการเจรจาเปิดตลาดใหม่ และติดตามเร่งรัดผลการเจรจา นอกจากนี้ก็ควรมีการพัฒนาสินค้าไก่สดแช่เย็นให้เป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น โดยควรมีการพัฒนาทั้งด้านคุณภาพและรูปแบบสินค้า การปรับปรุงคุณภาพของไก่สดแช่เย็น โดยการปรับปรุงคุณภาพทางจุลินทรีย์ จะทำให้สามารถขยายตลาดไปสู่ประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรปได้ เพราะประเทศเหล่านี้ได้ตั้งมาตรฐานการตรวจเนื้อไก่ที่สูงมาก นอกจากนี้ถ้ามีการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ไปเป็นการแช่แข็งแบบ IQF (Individual Quick Freezing) จะทำให้ตลาดสินค้าไก่สดแช่เย็นกว้างขวางขึ้น เพราะรูปแบบการดำรงชีวิตได้เปลี่ยนแปลงไป การใช้เนื้อสัตว์ที่ผ่านการแช่แข็งแบบ IQF นี้กำลังแพร่หลายมาก โดยเฉพาะในธุรกิจอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ด (Fast Food)

2. ปัญหาอาหารสัตว์มีราคาสูง

เนื่องจากการผลิตไก่สดแช่เย็นอันประกอบด้วยขั้นตอนการผลิต 3 ขั้นตอนคือ การผลิตลูกไก่ การเลี้ยงไก่กระหวง และการชำแหละไก่ มีปัจจัยการผลิตที่มีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมดในแต่ละขั้นตอนคือ ต้นทุนค่าอาหารสัตว์ในขั้นตอนการผลิตลูกไก่ และการเลี้ยงไก่กระหวง และต้นทุนค่าไก่เป็นในช่วงการชำแหละ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ต้นทุนไก่สดแช่เย็นจะเพิ่มสูงขึ้น ถ้าหากไก่เป็นมีราคาสูงขึ้น และต้นทุนไก่เป็นจะสูงขึ้น หากต้นทุนค่าลูกไก่ และต้นทุนค่าอาหารสัตว์สูงขึ้น เท่าที่ผ่านมามูลค่าต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นของไทยสูงกว่าต่างประเทศ ทั้ง ๆ ที่เราได้เปรียบในด้านค่าแรงงานที่ถูกกว่า ดังนั้นถ้าต้องการให้การส่งออกของไทยสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ก็ควรลดต้นทุนการผลิตลงให้ค่าที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่จะลดต้นทุนการผลิตที่มีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมดมากที่สุด ซึ่งก็ได้แก่อาหารสัตว์นั่นเอง แต่ในปัจจุบันทั้งผู้ผลิตลูกไก่ และผู้ผลิตไก่กระหวงต่างก็ต้องประสบกับปัญหาราคาอาหารสัตว์สูง อันทำให้ต้นทุนการผลิตสูง สาเหตุที่

ทำให้อาหารสัตว์มีราคาสูงก็คือ การขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ อันได้แก่ กากถั่วเหลือง เท่าที่ผ่านมามีการผลิตกากถั่วเหลืองภายในประเทศไทยมีไม่เพียงพอต่อการผลิต ของบริษัทอาหารสัตว์ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ แต่ต่อมารัฐได้เข้ามามีบทบาทในการควบคุม การนำเข้ากากถั่วเหลือง จนทำให้การนำเข้ากากถั่วเหลืองจากต่างประเทศต้องมีปัญหาไม่ สามารถนำเข้าได้โดยอิสระเช่นเดิมอันเป็นต้นเหตุให้แนวโน้มของราคาอาหารสัตว์สูงขึ้นเรื่อย ๆ

สาเหตุที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการควบคุมการนำเข้ากากถั่วเหลืองจาก ต่างประเทศก็คือ ถั่วเหลืองเป็นพืชเศรษฐกิจที่รัฐมีนโยบายส่งเสริมการผลิตไว้ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 4 เป็นต้นมา และเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของ การผลิตที่กำหนดไว้ รัฐได้กำหนดนโยบายและมาตรการในการปฏิบัติหลายประการเกี่ยวกับ ถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์หลักของนโยบายถั่วเหลืองที่ปรากฏไว้อย่างชัดเจน ตลอดมาคือ การส่งเสริมเกษตรกรให้ขยายการผลิตถั่วเหลืองให้เพียงพอับความต้องการ ภายในประเทศ แต่ปรากฏว่า ปริมาณการผลิตถั่วเหลืองจริง ๆ ต่ำกว่าเป้าหมายในแผนพัฒนา และความต้องการรวมของประเทศอยู่มากอีกทั้งเกษตรกรมักถูกกดราคาขายถั่วเหลือง รัฐจึง ได้พยายามช่วยเหลือเกษตรกรโดยการใช้นโยบายประกันราคา ซึ่งทำให้ต้นทุนการผลิตน้ำมันพืช เพิ่มขึ้น และเมื่อผู้ผลิตน้ำมันพืชไม่สามารถผลักราคาระดับทุนให้แก่ผู้ซื้อน้ำมันพืชได้โดยง่าย เนื่องจากระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ผู้ผลิตน้ำมันพืชจึงหันมาผลักราคาให้กับผู้รับซื้อกาก ถั่วเหลือง คือผู้ผลิตอาหารสัตว์และผู้เลี้ยงสัตว์ซึ่งสามารถทำได้เพราะลักษณะของอุตสาหกรรม ที่มีผู้ซื้อจำนวนมากและมีผู้ขายเพียง 4-5 ราย อีกทั้งข้อกำหนดของรัฐที่กำหนดให้ผู้นำเข้ากาก ถั่วเหลืองต้องใช้กากถั่วเหลืองภายในประเทศประกอบการนำเข้าจากต่างประเทศตามอัตราส่วน ที่กำหนด ทำให้ผู้ผลิตอาหารสัตว์ ซึ่งเป็นผู้ใช้กากถั่วเหลืองที่เป็นผลิตผลพลอยได้จากการสกัด น้ำมันพืชตกอยู่ในสภาพจำยอม และการกำหนดให้การนำเข้ากากถั่วเหลืองจะต้องนำเข้าเป็น สัดส่วนของการซื้อกากถั่วเหลืองในประเทศนี้ ยังเป็นการเพิ่มปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ กาก ถั่วเหลืองมากขึ้นอีก เนื่องจากกากถั่วเหลืองภายในประเทศมีน้อย ทำให้นำเข้าจาก ต่างประเทศได้น้อยจึงเกิดการขาดแคลนกากถั่วเหลืองในการผลิต และทำให้ราคากาก ถั่วเหลืองสูงขึ้นไปอีก จนกระทั่งในปัจจุบันกากถั่วเหลืองมีราคาสูงกว่าเมล็ดถั่วเหลืองมาก ซึ่งเป็นการสวนทางกับแนวโน้มธรรมชาติและตลาดโลกที่กากถั่วเหลืองจะต้องถูกกว่าเมล็ด ถั่วเหลือง ทำให้ราคากากถั่วเหลืองภายในประเทศสูงกว่าราคาในตลาดต่างประเทศมาก

ผลก็คือผู้ผลิตต้องการนำเข้าจากต่างประเทศมากกว่าภายในประเทศ แต่ทำไม่ได้เนื่องจากข้อกำหนดของนโยบายการนำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้ผู้ผลิตอาหารสัตว์ต้องรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ แทนที่จะผลิตได้โดยมีต้นทุนที่ต่ำกว่าปัจจุบันโดยการนำเข้าจากต่างประเทศ เมื่ออาหารสัตว์ซึ่งเป็นต้นทุนสำคัญที่สุดที่ต้องนำมาพิจารณาในการลดต้นทุนการผลิตลงเพื่อให้ราคาส่งออกไก่สดแช่เย็นคางมีราคาสูงขึ้นเช่นนี้ การแก้ไขปัญหาราคาส่งออกไก่สดแช่เย็นคางเป็นไปได้ยาก

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

ถึงแม้มาตรการควบคุมการนำเข้าจากต่างประเทศจะมีผลเสียดังกล่าวมาแล้ว แต่รัฐก็ยังคงต้องใช้มาตรการนี้เนื่องจากถั่วเหลืองเป็นผลิตภัณฑ์ที่ประเทศไทยน่าจะผลิตเองให้ได้เพียงพอเพราะยังขาดแคลนอยู่ หากเปิดตลาดเสรีแล้ว ถั่วเหลืองต่างประเทศซึ่งมีต้นทุนต่อหน่วยที่ต่ำกว่าคงเข้ามาตีตลาดจนเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองในประเทศไม่มีวันเติบโตได้ อีกทั้งภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศก็มีการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นสาเหตุหนึ่งด้วย ซึ่งทำให้เราควรจะหันมาพึ่งพิงทรัพยากรภายในประเทศให้มากที่สุด เพื่อลดภาระการพึ่งพาตลาดภายนอก แต่การที่รัฐจะให้การสนับสนุนต่อการปลูกถั่วเหลืองจนไม่สนใจต่อภาวะการส่งออกไก่สดแช่เย็นนี้ เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

รัฐควรคำนึงถึงความแน่ชัดของนโยบายถั่วเหลืองภายในประเทศ โดยจะต้องกำหนดมาตรการและขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยมีระยะเวลาที่แน่ชัดว่ารัฐบาลต้องการส่งเสริมพืชถั่วเหลืองนี้อย่างไร ในระยะเวลาที่ปี การผลิตจึงจะเพียงพอต่อความต้องการภายใน ตลอดจนสามารถลดต้นทุนในการผลิตถั่วเหลืองให้สามารถแข่งขันกับตลาดต่างประเทศได้อย่างไร และจะต้องผลักดันนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจังด้วย เพราะหากราคาวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์อยู่ในระดับเหมาะสม ความสามารถในการผลิตเนื้อสัตว์ในราคาถูกลงก็จะตามมา และความหวังที่จะนำเงินตราเข้าประเทศเพิ่มขึ้นทุกปีจากการส่งออกเนื้อสัตว์ต่าง ๆ ก็คงเป็นไปได้

สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาการขาดแคลนกากถั่วเหลือง ควรพัฒนาการปลูก ถั่วเหลือง เพื่อให้ผลผลิตเพียงพอกับความต้องการภายในประเทศ โดยควรสนับสนุน พัฒนา และส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตต่อไร่เป็นหลัก เพราะปัจจุบันผลผลิตต่อไร่ของไทยยังต่ำกว่า ประเทศอื่น ๆ และประเทศคู่แข่งอื่นอีกมาก สำหรับวิธีการในการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ก็คือ ควรจะเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิตแบบเดิมซึ่งเกษตรกรจะปลูกถั่วเหลืองเป็นพืชรอง มาเป็นวิธีการผลิตที่ทันสมัยตามรูปแบบธุรกิจการเกษตรแผนใหม่ ซึ่งจะ使得เกษตรกรสามารถลดต้นทุน การผลิตต่อหน่วยน้ำหนักให้ต่ำลงได้ และจะต้องมีการค้นคว้าศึกษาเมล็ดพันธุ์ ตลอดจนผลิต เมล็ดพันธุ์ให้เพียงพอกับความต้องการด้วย นอกจากนี้ จะต้องอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจัง ในระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตลอดจนธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ

นอกจากปัญหาการขาดแคลนถั่วเหลืองแล้ว ยังมีวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์พวกแร่ธาตุ วิตามิน และยา ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่มีราคาสูงเพราะต้องนำเข้าจากต่างประเทศและต้องเสีย ภาษีการนำเข้าในอัตราสูงอันทำให้ต้นทุนในการผลิตอาหารสัตว์สูง ผู้ผลิตอาหารสัตว์ซึ่งมีการ รวมตัวกันเป็นสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทยควรเข้ามามีบทบาทในการเสนอให้รัฐพิจารณาและ ลดภาษีการนำเข้าวัตถุดิบเหล่านี้ อันจะทำให้ต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ลดต่ำลง และมีผลให้ ต้นทุนค่าอาหารในการผลิตลูกไก่ และการผลิตไก่กระหงต่าลงด้วย ทำให้ต้นทุนการผลิต ไก่สดแช่เย็นต่ำลงซึ่งผลต่อเนื่องก็คือ ราคาส่งออกไก่สดแช่เย็นที่ต่ำลง

3. ปัญหาการผลิตพันธุ์สัตว์

จากการศึกษาต้นทุนการผลิตลูกไก่ในบทที่ 4 ซึ่งพบว่า ต้นทุนค่าพันธุ์ไก่เป็น ต้นทุนที่มีความสำคัญ และมีสัดส่วนของต้นทุนใกล้เคียงกับค่าอาหารมาก ดังนั้นหากต้องการลด ต้นทุนการผลิตลูกไก่ ปัจจัยที่ควรพิจารณาถึงพร้อม ๆ กับค่าอาหารคือ ค่าพันธุ์ไก่ แต่เนื่องจาก ประเทศไทยยังไม่สามารถผลิตพันธุ์ไก่เองได้ จึงทำให้ไม่สามารถควบคุมต้นทุนการผลิตลูกไก่ ได้ทั้งหมดซึ่งทำให้การแก้ปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตลูกไก่ทำได้ไม่เต็มพิกัด

พันธุ์สัตว์หรือพันธุ์ไก่ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตไก่สดแช่เย็น จะต้องเป็น พันธุ์ที่ดีและให้ผลผลิตสูงคือ ถ้าเป็นพ่อแม่พันธุ์จะต้องให้ไข่ปริมาณมาก และไข่มีคุณภาพดี

ซึ่งเมื่อนำไปพักแล้วมีอัตราการพักออกเป็นลูกไก่สูง ลูกไก่ที่พักออกจากตู้เมื่อนำมาเลี้ยงก็ต้องเลี้ยงง่าย แข็งแรง โตเร็ว และสม่ำเสมอเท่ากันทุกตัว โต กินอาหารน้อยแต่ได้เนื้อมาก (อัตราการแปลงอาหารเป็นเนื้อหรือ FCR ต่ำ) อัตราการตาย ทาลาย หรือคั้ทิ้งต่ำมาก หรือเรียกได้ว่าประสิทธิภาพการผลิตสูง ซึ่งถ้าประสิทธิภาพนี้สูงเท่าไร ต้นทุนการผลิตจะยิ่งต่ำมากเท่านั้น และส่งผลให้โอกาสในการส่งออกไก่สดแช่เย็นมีมากขึ้นด้วย

การที่ประเทศไทยไม่สามารถผลิตพันธุ์ไก่ได้เองต้องอาศัยการนำเข้าไก่พันธุ์รุ่นปู่-ย่า หรือรุ่นพ่อ-แม่จากต่างประเทศนี้ถ้ามองดูในแง่ของการลงทุนดำเนินธุรกิจนั้น ดูเป็นวิธีที่ง่ายและรวดเร็ว แต่ถ้ามองดูในแง่ของการพัฒนาอุตสาหกรรมหรือการสร้างสรรแล้ว จะเห็นว่ายังไม่มีพัฒนาในด้านนี้เลยแม้แต่น้อย เป็นเวลานับสิบปีที่ต้องนำเข้าไก่พันธุ์จากต่างประเทศ จนปัจจุบันก็ยังต้องนำเข้าอยู่ไม่สามารถผลิตเองได้ ภาวะการณ์เช่นนี้จะเป็นการเสี่ยงต่ออนาคตของอุตสาหกรรมการผลิตไก่ของประเทศมากจนเกินไป เพราะหากเมื่อใดที่ต่างประเทศไม่จำหน่ายพันธุ์ไก่ให้ การผลิตไก่คงต้องหยุดชะงักไป ไม่สามารถหาไก่พันธุ์มาเลี้ยงได้เป็นเหตุให้ต้นทุนการผลิตในทุก ๆ ช่วงของการผลิตไก่สดแช่เย็นสูงขึ้นซึ่งเป็นปัญหาต่อเนื่องถึงการส่งออกไก่สดแช่เย็นของประเทศด้วย และผลเสียอีกประการหนึ่งก็คือ เนื่องจากประเทศที่ขายพันธุ์ไก่ต่างก็เป็นประเทศที่มีการเลี้ยงไก่และมีการส่งออกไก่สดแช่เย็นด้วย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผู้ส่งออกไก่สดแช่เย็นรายใหญ่ที่สุดของโลก และเป็นผู้ขายพันธุ์ไก่ให้กับประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยพันธุ์ไก่จากสหรัฐอเมริกานี้เป็นพันธุ์ที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดอยู่ถึง 60 % ความก้าวหน้าทางวิทยาการของประเทศผู้จำหน่ายไก่พันธุ์ย่อมทำให้ประเทศเหล่านั้นคิดค้นได้พันธุ์ที่มีลักษณะดีเยี่ยมสำหรับขายภายในประเทศ และส่งพวกที่มีคุณภาพรองลงมาขายให้กับประเทศอื่น ๆ ดังนั้นคุณภาพของไก่ภายในประเทศไทยจึงอาจต่ำกว่า และมีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าของประเทศผู้จำหน่ายไก่พันธุ์เหล่านั้น แต่สำหรับผลเสียของการที่ไม่สามารถผลิตพันธุ์ไก่ได้เองในข้อหลังนี้ เป็นเพียงความคิดเห็นของชนกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ซึ่งในความเป็นจริงจะเป็นอย่างไรนั้นยังไม่มีผู้ใดยืนยันได้ สำหรับผู้เขียนมีความเห็นว่า ผลเสียนี้น่าจะมีมูลความจริงอยู่บ้าง เนื่องจากต้นทุนการผลิตไก่สดแช่เย็นของประเทศสหรัฐอเมริกาในปัจจุบันต่ำกว่าประเทศไทยมาก จนประเทศไทยไม่สามารถส่งออกไก่สดแช่เย็นในลักษณะเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกาได้ ต้องส่งไก่สดแช่เย็นออกไปจำหน่ายในลักษณะของไก่ถอดกระดูกซึ่งต้องอาศัยแรงงานคน และแม้ว่าประเทศไทยจะได้

เปรียบประเทศสหรัฐอเมริกาในด้านค่าแรงงานที่ต่ำกว่ามากนัก ราคาส่งออกไก่สดแช่เย็นประเภทดอกกระดูกของประเทศไทยก็ยิ่งสูงกว่าประเทศสหรัฐอเมริกา

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ ควรจะเริ่มจากการพยายามคิดค้นและพัฒนาพันธุ์ไก่ขึ้นมาเอง เพื่อให้สามารถผลิตพันธุ์ไก่ได้เอง และไม่เกิดภาวะวิกฤตขึ้น หากไม่สามารถนำเข้าจากต่างประเทศได้ ถึงแม้ว่าวิทยาการด้านประเทศไทยยังล้าหลังอยู่มาก แต่ก็ควรมีการริเริ่ม เพื่อเป็นการป้องกันผลเสียที่อาจเกิดขึ้นถ้าไม่สามารถนำเข้าไก่พันธุ์จากต่างประเทศได้ ไม่ควรปล่อยให้เกิดปัญหาขึ้นก่อนจึงทำการแก้ไข แนวทางในการพัฒนาด้านพันธุ์ไก่ก็คือ เริ่มมีการค้นคว้าวิจัย สร้างสายพันธุ์ไก่ขึ้นมาเป็นของไทยเองในระดับปู-ย่า และพ่อ-แม่พันธุ์ เป็นการเร่งด่วน โดยช่วงแรกจะเป็นเพียงการปรับปรุง และพัฒนาพันธุ์ที่มีอยู่หลังจากนั้นจึงเริ่มสร้างสายพันธุ์ใหม่ที่เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย

ในปัจจุบัน ทางด้านพันธุ์ไก่ กองบำรุงพันธุ์ กรมปศุสัตว์ ได้มีหน่วยสัตวแพทย์กระจายอยู่ตามสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ โดยรับผิดชอบในการผลิตลูกไก่ สนับสนุนโครงการต่าง ๆ ของทางราชการ และเก็บสถิติข้อมูลในการให้ผลผลิตต่าง ๆ เพื่อการปรับปรุงสัตว์ในฝูง แต่ทางด้านการสร้างสายพันธุ์ใหม่ก็ยังไม่มีการดำเนินการอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง สำหรับนักวิชาการที่จะริเริ่มในการวิจัยและค้นคว้าสร้างสายพันธุ์ใหม่ก็ได้มีผู้มีความสามารถอยู่บ้างแล้วที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ได้โดยไม่ยากนัก เมื่อเป็นเช่นนี้ประเทศไทยก็ควรริเริ่มมีการค้นคว้าสร้างสายพันธุ์ใหม่ขึ้นมาเองบ้าง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ เพราะประเทศไทยได้เปรียบประเทศอื่น ๆ ในแง่ที่มีต้นทุนค่าแรงงานต่ำกว่า อีกทั้งยังเป็นประเทศเกษตรกรรม ซึ่งมีการเพาะปลูกพืชที่นำมาใช้ผลิตอาหารสัตว์อีกด้วย ดังนั้นหากสามารถผลิตพันธุ์สัตว์ได้เองย่อมเป็นการส่งเสริมให้มีการนำเอาวัตถุดิบทางการเกษตรและแรงงานคนมาใช้ให้เกิดมูลค่าเพิ่ม คิดว่าการสั่งพันธุ์เข้าจากต่างประเทศซึ่งเสี่ยงต่อภาวะการขาดแคลนพันธุ์สัตว์ในอนาคตดังกล่าวข้างต้น อีกทั้งยังทำให้สามารถควบคุมต้นทุนการผลิตให้ลดลงได้ อันเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาด้านราคาส่งออก ซึ่งกำลังเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในการผลิตไก่สดแช่เย็นเพื่อการส่งออกแนวทางหนึ่ง